

**Фонд оценочных средств для промежуточной аттестации обучающихся
по учебному предмету «Литературное чтение на родном (чеченском) языке»
(типовой вариант)
(2-4 классы)**

Обязательная часть учебного плана.

Предметная область: Родной язык и литературное чтение на родном языке

2 класс.

1. Хьалхара (входной) жам1даран талламан тест.

Харжа нийса жоп:

1.Х1ун ю ненан когашкахь?

Мачаш   пазаташ
ялсамани   калош

2.Х1ун ала деза х1ума яале?

Бисмиллах1и ррохьманирохьим
Алхьамдулиллах1и раббил 1аламийн.

3.Къола дича муьлха меже йоккху бусалба динехь

ког   корта
куьг   церг

4.Мила ву харцлийна барзо виьнарг?

тракторист   комбайнер
таксист   1у

5. « Йовза произведени»

Пайхмара аьллачунна тидам бича ,вайна кара до ден, ненан сий дан, дог эца , лара , вай декхарийлахь хилар, къаьсттина ненан

Хиш сов шорта кхоьллина вай далла. Хи ца хилча, вай а хир дацара.

Цхьана юьртахь жа дажош 1у хилла. И 1у харцле 1емина хилла.

---

5. « Вовшах таса кица»

Дешар серло.....
Харц луйчу стеган .....
Сихалло са даьккхина...

Шеран жам1даран талламан тест .

«Йовза произведени».

1. Муьлхачу стихотворени юкъяра бу х1ара мог1анаш:

К1ета йоьсси йоьза гуьйре
Бешахь месал мотт билла

- А) М.Мамакаев «Гуйре».
- Б) Э. Мамакаев«Гуйренан 1уйре».
- В) 1. Мамакаев «Дагалецамаш».

2. Хъан яззина хIара дешнаш юкъадогIу стихотворени:

Маликате школехъ хобтту:
-Дика муха доьшу ахъ

- А) З. Сулейманова
- Б) М.Мамакаев
- В) М.Жамалдин
- Г) Ш.Акуев

3. Хъан яззина «Чен кIорнеш лийчор»

- А) Хь. Саракаев.
- Б) В. Бианки
- Г) 1. Мамакаев

4.Цхъана тоха произведенийн цIераш а, авторан цIераш а.

1. КIентий.	1. Э.Мамакаев
2. Гуйренан1уйре	2. В. Осеева
3. Нура.	3. Т. Ахмадова.

5. Хъан аьлла дешнаш.

Барзах а ца кхоьру ,цхьогалах а, ченах а- цхъаннах ца кхоьру.

_____

1а шийла ду, цхъа а тайпа кхалла хIума а ца карайо.Мац а елла , гIел а елла.ХIун дича бакъахъа дара-техъа аьлла, хаттаеанер-кх со ,аьлла къамел долийра

_____

Со-м , тоххарехъ схъа а кхаьчна, хьобга хьожуш 1аш ма ю , хьо-м яда мацало. _____

6. Вовшах таса кица.

Аьхка 1иллинарг _____

Б1аьста д1адийнарг _____

Ала атта ду _____

Вижна а 1уьллуш _____ -

3 класс.

Хьалхара (входной) жам1даран талламан тест.

Эхь-бехк.

1. Д1аеша текст.

Нинас урокашна кечам ца бинера. Цо школе ца яха сацам бира. Амма шена бевзачарна, ша белхан хенахь книжкашца ца гайта, Нина лечкына боьлаке яхара.

Шен марта чохь долу т1обьрмиг а, книжкаш а коьллашна юккье д1а а ешкина, иза хазачу поллана т1аьхьяелира. Цигахь иза т1енисьелира цхьана жимачу к1антана, шага дикачу, тешамечу б1аьргашца хьобжуш волчу.

Цуьнан карахь тетрадь юккье диллина аббат а гина, Нинас цуьнца забар ян сацам бира.

- Х1ей, ваьлла леларг! – ч1огг1а элира цо. Жима волуш дуйна да-нана а, школернаш а лехош ву хьо?

- Х1ан-х1а! – жоп делира цецваьллачу к1анта.

- Со школе воьдуш вара. Кхузахь хьуьнахула лелаш цхьа доккха ж1аьла ду. Иза летира. Со, цунах кхера а велла, тилавелира.

Нина кхоьлина д1ах1обьттира. Амма жима к1ант, дагахь х1ума а доцуш, дог дика вара. Нинин дийзира, иза куьг а лаьцна, боьлакахула новкьа ваккха.

Ткьа Нинин книжкаш коьллашна юккьехь йисира, х1унда аьлча жимачу к1антана а гуш, уьш схьаэца цунна эхь хийтира.

Гаьннаш т1ехьара схьаиккхинчу ж1аьло, книжкаш 1адда а йитина, марта диира.

Юхайирзина Нина, охьа а хиьна, доггаха йилхира. Х1ан-х1а! Цунна новкьа дацара марта даар. Амма цуьнан коьрта т1ехула хаза эшарш локкхура синкьерамечу олхазарша. Нина ч1огг1а холчохь яра, цунна 1аламат ч1огг1а эхь хеттера. (177 дош)

2. Билгалъяккха х1ун текст ю иза:

а)Дийцаран

б)Сурт х1отторан

в)Ойлаяран

3. Яздархочо школехь йоккхург х1ун хан лору:

а) Белхан хан

б) Самукъане хан

в) Садо1у хан

4. Х1унда ца яхара Нина школе?

Текст юккьера схьалаха оцу хаттарна жоп луш йолу предложении.

Д1аязье

---

5. Х1ора билгалдашна маъ1ница дог1у ц1ердош лаха.

- а) Жима –
- б) Доккха –
- в) хаза –

6. Чекхъяха предложенеш:

1. Кхузахъ хъуьнахула лелаш цхъа

---

2. Марта даар цунна

---

7. Схъаязье текста юкъара хаттаран предложени

Шеран жам1даран талламан тест.

Бохам.

1. Д1аеша текст.

Аьхкенан уггар довха де дара.

Органан бердана генахь йоцчу цхьана коьллаш юккьера инзаре ч1ог1ачу маьхьаршца пхьидаш екаш хезира. Иза дийнан делкъехь дара. Оцу балхах тхойша цецвелира. Цхьа бохам ца хилча, пхьидаш ека хан яцара х1ара. Х1ун дутехьа х1ара аьлла, пхьидийн аьзнаш хезачу аг1ор т1евахара тхойша.

Схьагуш дерг иштта сурт дара: гуш жима ор дара, башха к1орга доцчу цу чохь хатт бара, кхехкаш долу худар санна, сийса а сийсаш. Дикка хьаьжча, и сийсош дерш пхьидийн сесий хилар гучуделира. Х1обттинчу йокъано ор чуьра д1адаьккхинера хи, иза доцуш х1аллакхуьлуш лаьттара сесий.

Х1ара г1уллакх иштта дита мегар дац аьлла, генадоццуш доьдучу татол т1ера схьа пхьидийн ор чу хи даийта харш дакха х1обттира Султан. Ор чу хи деара, иза сихха хьала а дузуш.

Сесий сихонца хи чухула лела дуйладелира. Уьш х1аллакхиларх хьалхадевлира.

(Хь. Хасаев)

2. Х1окху текстан тема билгалъе. Д1аяъе иза.

3.Билгаьяккха, х1ун текст ю иза. Нийса жоп билгалде.

- Дийцаран
- Сурт х1отторан
- Ойлаяран

4.Т1адамийн метга элпаш дакха. Билгалъяха коьрта меженаш.

Сес..й сих..нца хи чухула лела дуй..лад..лира.

5.Текст юккьера схьа а лахий, чекхьяккха предложени.

Ор чу хи деара, иза _____

6.Шина бог1амалгахь долу дешнаш х1уманан це цуьнан билгалонца х1отта.

Довха

малхо

Бовхачу ор

Жима де

7.Т1адамийн метга элпаш дахка. Билгалдаха предложенин дозанаш.

Органа го а б..на 1ачу пхь..даша ч1ог1а г1ов ..а йора тхойша т1ев..ача, уьш мет..ах а ца ..влира шайн к1орн..шна дан г1о доцуш, белх..м беш яра уьш.

4 класс.

Хьалхара (входной) жам1даран талламан болх.

Даяша текст

Кьонах хьаных олу?

Мацах, ша вехачу юьртахь а, боллучу махкахь а дика цѣ йоккхуш цхьа кьонах хилла. Цуьнан « кьонах» аьлла цѣ дѣа хѣунда яхана талла дагадеьна цхьана сонтачу стагана:

- Хьох хѣундда алахь а, наха « кьонах» олу. Хьо сол а тѣх кьонах велахь, соьца ницкъ а, майралла а кьовса еза ахь.

- Ой, ахь хѣун дуйцу, ницкъ хьан сайчул а сов хилар гуш ду, ткьа майралла ас хьуна дѣало. Вало чу, чай мер ду вайшимма, - аьлла, и сонта стаг чу а вигна, хьаша а вина, лелийна оцу кьонахчо. Шолагѣчу дийнахь сонтаниг ца вьодуш, цуьнан таьлсаш чу кхунна аьлла бийна хиллачу уьстагѣан гѣогѣ а диллина цо. Юха а ца кхеташ, сонтачо хаьттира:

- Ванах ницкъ а бац хьобгахь, сол майра а вац хьо, ткьа хьох наха дика кьонах хѣунда олу техьа?

- Хьажал хьо, иштга хьо цецвийллал доккха хѣума а дац хуьна иза-м, ойла йе ахьа: ас хьо чувьѣча, хаза хабар дитѣириь хьобга, даа-мала а хѣоттийриь хьуна?. Хѣинца, хьо цѣа вьодуш, тоьлсаш чу жижиг а диллиний хьуна? Сох хьайна оццул пайда баьлла хилча, хьан хѣун дов, со дика кьонах ву аьлча? – жоп делла дикачу кьонахчо.

П. Хатуева.

1. Хѣун талла дагадеанера сонтачу стагана?   Буха сийна сиз хьакха.
2. Хѣун элира цо кьонахчуьнга?   Буха можа сиз хьакха.
3. Муха гучудолу стеган кьонахалла?   (Шайна хетарг дѣаязде.)

Шеран жам даран талламан болх.

Берсанов Хож-Ахмад «Жима Зарет».

1. Дийцар тлехь муылха дешнаш хета хьуна коьрта? Схъаязде уьш.

---

2. Язде, хьуна хетарахь, х1ун дара Хьусайне хи чу йобдучуьра Зарет хьалаяккхийтинарг?

3. Хьан дахарехь нисъеллий иштта меттигаш? Хьайн дийцар кхоллий, д1аязье цуьнан план. Ц1е тилла цунна.

---

4. Йоцца отзыв х1оттае х1окху дийцарна. Планах пайда эца. (Къамел кхиорна лерина белхан тетрадах пайдаэца)

(Автор, произведенин ц1е)

Х1ара произведени _____

(Язде, хьанах лаьцна дуйцу кху произведенехь)

Хьайна хетарг ала.

-Суна хетарехь, сан доттаг1аша а х1ара произведени еша еза.

-Суна ца лаба х1ара произведени сан доттаг1аша йоьшийла.

Дийца, х1унда хета хьуна иза иштта.

**2-4 классийн дешархойн ненан маттах долчу хаарийн
х1итгочу оценкийн барамаш.**

2-4 классийн дешархойн мах хадорехь хьехархочо куьйгалла оьцу кху некъех:

Талламан белхана лерина 40 минут.

Х1ора т1едилларна 2 балл ло.

Т1едилларийн мах хадорехь куьйгалла оьцу кху некъех:

«5» дуьллу, массо а т1едиллар нийса кхочушдинехь;

«4» дуьллу, т1едилларийн $\frac{3}{4}$ дакъа нийса динехь;

«3» дуьллу, болх ах я цул сов нийса бинехь;

«2» дуьллу, болх эханал к1езиг бинехь я т1едиллар кхочуш ца динехь.